

9 Nepriznavanje mita kao poreznog odbitka

U ovom se poglavlju procjenjuje zabranjuje li Hrvatska porezno odbijanje mita stranim javnim dužnosnicima za sve porezne svrhe te je li ta zabrana sadržana u izričitoj odredbi.

9.1. Standardi OECD-a o nepriznavanju mita kao poreznog odbitka

Posljednji kriterij za pravni i institucionalni okvir je nepriznavanje mita stranim dužnosnicima kao poreznog odbitka. Preporuka VIII. protiv podmićivanja iz 2009. traži od zemalja da „izričito“ zabrane takve odbitke:

Porezni odbitak

Preporuka VIII. POZIVA zemlje članice da:

i) u potpunosti i brzo provedu Preporuku Vijeća iz 2009. o poreznim mjerama za daljnju borbu protiv podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama, (OECD, 2009^[1]) koja posebno preporučuje „da zemlje članice i druge stranke OECD-ove konvencije o suzbijanju podmićivanja izričito zabrane kao porezni odbitak mito dano stranim javnim službenicima, za sve porezne svrhe na djelotvoran način“ [...].

9.2. Mito kao porezni odbitak u Hrvatskoj

Hrvatski Zakon o porezu na dobit utvrđuje porez na dobit. Porezni obveznici su fizičke i pravne osobe (čl. 2). Porez na dobit se plaća prema poreznoj osnovici utvrđenoj za to porezno razdoblje (čl. 32.). Porezna osnovica je razlika između prihoda i rashoda poreznog obveznika uz određena usklađivanja (čl. 5.).¹

Hrvatska zabranjuje porezni odbitak mita, iako ne izričitom odredbom. Prema čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona o porezu na dobit porezna osnovica se uvećava za „povlastice i druge oblike imovinskih koristi danih fizičkim ili pravnim osobama da nastane, odnosno ne nastane određeni događaj, tj. da se određena radnja obavi, primjerice, bolje ili brže nego inače ili da se propusti obaviti“. Porezni učinak takvih pogodnosti je stoga neutralan. Porezni obveznik bi korist evidentirao kao izdatak kojim se umanjuje porezna osnovica iz čl. 5, samo da se porezna osnovica tada poveća za odgovarajući iznos iz čl. 7. st.1. t. 9. Prema hrvatskim vlastima, povlastice iz čl. 7. st.1. t. 9 obuhvaćaju mito stranim javnim dužnosnicima. Kombinirani učinak ovih odredbi je stoga zabrana poreznog odbitka mita. Hrvatskim vlastima međutim nisu poznati slučajevi u kojima je čl. 7. st.1. t. 9. primijenjen na mito.

Nepostojanje izričite zabrane poreznog odbitka mita ne zadovoljava standarde OECD-a. Radna skupina OECD-a protiv podmićivanja u više je navrata preporučila zemljama da donesu izričitu, pravno obvezujuću odredbu, bez obzira na to je li mito odbitak prema već postojećem zakonodavstvu.²

9.3. Zaključak

Hrvatska zabranjuje porezni odbitak mita nizom odredbi u Zakonu o porezu na dobit. Međutim, Preporuka o suzbijanju mita iz 2009. zahtijeva izričitu, pravno obvezujuću odredbu o nemogućnosti tretiranja mita kao porezni odbitak. Kako bi ojačala svoj okvir protiv stranog podmićivanja, Hrvatska bi mogla razmotriti donošenje takve zakonske odredbe.

Bibliografija

OECD (2014), *Izvešće o Argentini Faza 3*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/Argentina-Phase-3-Report-ENG.pdf#page=14&zoom=100,82,200>. [2]

OECD (2013), *Izvešće o Poljskoj Faza 3*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/Polandphase3reportEN.pdf>. [6]

- OECD (2012), *Izvešće o Grčkoj Faza 3*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/Greecephase3reportEN.pdf#page=34&zoom=100,82,560>. [4]
- OECD (2011), *Izvešće o Bugarskoj Faza 3*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/anti-briberyconvention/Bulgariaphase3reportEN.pdf>. [3]
- OECD (2011), *Izvešće o Meksiku Faza 3*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/Mexicophase3reportEN.pdf#page=28&zoom=100,82,640>. [5]
- OECD (2009), *Preporuku Vijeća iz 2009. o poreznim mjerama za daljnju borbu protiv podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44176910.pdf>. [1]
- OECD (2006), *Izvešće o Španjolskoj Faza 2*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/anti-briberyconvention/36392481.pdf#page=46&zoom=100,82,600>. [12]
- OECD (2005), *Izvešće o Belgiji Faza 2*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/anti-briberyconvention/35461651.pdf#page=48&zoom=100,82,250>. [7]
- OECD (2005), *Izvešće o Japanu Faza 2*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/anti-briberyconvention/34554382.pdf#page=24&zoom=100,82,350>. [9]
- OECD (2005), *Izvešće o Slovačkoj Faza 2*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/anti-briberyconvention/35778308.pdf#page=30&zoom=100,76,433>. [11]
- OECD (2004), *Izvešće o Francuskoj Faza 2*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/anti-briberyconvention/26242055.pdf#page=53&zoom=100,82,550>. [8]
- OECD (2004), *Izvešće o Koreji Faza 2*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/anti-briberyconvention/33910834.pdf#page=15&zoom=100,82,400>. [10]

Bilješke

¹ [Zakon o Porezu na Dobit](#), Narodne novine br. 177/04., 90/05., 57/06., 146/08., 80/10., 22/12., 148/13., 143/14., 50/16., 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20.

² (OECD, 2014^[2]), st. 178.-181. i Preporuka 11.a; (OECD, 2011^[3]), st. 86.-90. i Preporuka 7.a; (OECD, 2012^[4]), st. 113.-115. i Preporuka 12.a; (OECD, 2011^[5]), st. 89.-91. i Preporuka 13.a; (OECD, 2013^[6]), st. 115.-121. i Preporuka 7.a; (OECD, 2005^[7]), st. 166.-173. i 179.p; (OECD, 2004^[8]), st. 142.-148. i Preporuka 13; (OECD, 2005^[9]), st. 87.-88. i Preporuka 13; (OECD, 2004^[10]), st. 40.-41. i 145.a; (OECD, 2005^[11]), st. 58.-60. i 238.a; (OECD, 2006^[12]), st. 157.-164. i 182.

From:
Fighting Transnational Bribery in Croatia
Assessment of Legal and Policy Frameworks

Access the complete publication at:
<https://doi.org/10.1787/90d486ae-en>

Please cite this chapter as:

OECD (2022), “Nep priznavanje mita kao poreznog odbitka”, in *Fighting Transnational Bribery in Croatia: Assessment of Legal and Policy Frameworks*, OECD Publishing, Paris.

DOI: <https://doi.org/10.1787/f7d74499-hr>

This work is published under the responsibility of the Secretary-General of the OECD. The opinions expressed and arguments employed herein do not necessarily reflect the official views of OECD member countries.

This document, as well as any data and map included herein, are without prejudice to the status of or sovereignty over any territory, to the delimitation of international frontiers and boundaries and to the name of any territory, city or area. Extracts from publications may be subject to additional disclaimers, which are set out in the complete version of the publication, available at the link provided.

The use of this work, whether digital or print, is governed by the Terms and Conditions to be found at <http://www.oecd.org/termsandconditions>.